

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2016

tijdvak 2

geschiedenis en staatsinrichting CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het bij de toets behorende correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden met inachtneming van het correctievoorschrift toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.
- NB2 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

NB

Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift te laat zou komen.

In dat geval houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 62 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- De vakinhoudelijke argumenten waarvan sprake is in de algemene regel 3.3 moeten voor het vak geschiedenis en staatsinrichting afkomstig zijn uit gezaghebbende, wetenschappelijk verantwoorde publicaties.
- Indien in een antwoord 'voorbeeld van een juist antwoord' staat, bevat het antwoord **voorbeelden** van juiste antwoorden. Het is **geen** opsomming van alle denkbare juiste antwoorden.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Staatsinrichting van Nederland

1 C

2 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om de controlerende taak (of een omschrijving daarvan).

Vraag	Antwoord	Scores
3	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat de regering (voor het handelen van de koning) niet de ministeriële verantwoordelijkheid wilde dragen.</p>	
4	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij Thorbecke hoort 1 (= De belangrijkste liberale politicus van de 19e eeuw) • Bij Kuyper hoort 5 (= Een protestantse leider met veel nieuwe ideeën) 	<p>1</p> <p>1</p>
5	<p>maximumscore 1</p> <p>nummer 3 en 4</p> <p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Alleen als beide antwoorden juist zijn, mag 1 scorepunt worden toegekend.</i></p>	
6	<p>C</p>	
7	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>Dit besluit past niet bij de politieke uitgangspunten van de liberalen, want liberalen willen zo min mogelijk overheidsinvloed (op economisch gebied) / zoveel mogelijk vrijheid voor/invloed van bedrijven.</p> <p><i>óf</i></p> <p>Dit besluit past wel bij de politieke uitgangspunten van de liberalen, want de overheid moest volgens de liberalen (in de nachtwakersstaat) zorgen voor primaire zaken als veiligheid, wegen en infrastructuur (zoals een telefoonverbinding).</p> <p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Alleen als na een keuze een juiste, bijpassende verklaring volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.</i></p>	
8	<p>A</p>	
9	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De feministe wilde duidelijk maken dat Nederland (internationaal) achterloopt (op het gebied van vrouwenemancipatie) • Haar politieke doel is dat ook in Nederland vrouwenkiesrecht wordt ingevoerd 	<p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 2

Bij zin 1 hoort d (= officier van justitie).

Bij zin 2 hoort a (= advocaat).

Bij zin 3 hoort b (= getuige).

Bij zin 4 hoort e (= rechter).

indien vier antwoorden juist

2

indien drie antwoorden juist

1

indien minder dan drie antwoorden juist

0

11 B

12 maximumscore 1

budgetrecht / begrotingsrecht

13 maximumscore 1

het recht van interpellatie (of een omschrijving daarvan) / het recht om de regering te controleren

14 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat de Eerste Kamer/de leden van de Eerste Kamer (indirect/getrapt) gekozen wordt/worden door de Provinciale Staten/de leden van de Provinciale Staten.

Historisch overzicht vanaf 1900

15 maximumscore 2

In afbeelding 1 worden de Centralen bespot.

In afbeelding 2 worden de Geallieerden bespot.

In afbeelding 3 worden de Centralen bespot.

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

16 C

17 maximumscore 1

Eerst 2, vervolgens 3 en ten slotte 1.

Opmerking

Er is maar één juiste volgorde.

Vraag	Antwoord	Scores
18	<p>maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat de Volkenbond (een nieuwe) oorlog zou moeten voorkomen / de internationale rechtsorde moet helpen handhaven.</p>	
19	<p>maximumscore 2 nummer 2, 4 en 6</p> <p>indien drie antwoorden juist</p> <p>indien twee antwoorden juist</p> <p>indien minder dan twee antwoorden juist</p>	<p></p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>
20	<p>maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat het hier gaat om verplichte werkverschaffing(sprojecten) (of een omschrijving daarvan) / veel werklozen bang waren hun uitkering te verliezen als ze niet aan het werk gingen.</p>	
21	<p>maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om de collectivisatie van de landbouw (of een omschrijving daarvan).</p>	
	<p><i>Opmerking</i> <i>Het antwoord 'Vijfjarenplan' mag niet goed gerekend worden.</i></p>	
22	<p>maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De mening van de vrouw is opmerkelijk, omdat zij Stalin (als de leider van het land) niet de schuld gaf van haar gevangenschap / zij (ondanks de arrestatie) positief bleef over Stalin • Een onderdeel van de politiek van Stalin (als verklaring voor deze opmerkelijke mening) is persoonsverheerlijking / propaganda/indoctrinatie (of een voorbeeld daarvan) 	<p></p> <p>1</p> <p>1</p>
23	<p>D</p>	
24	<p>maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om de Duitse inval (in Nederland op 10 mei 1940).</p>	
25	<p>maximumscore 2 Eerst 4, daarna 2, vervolgens 3, dan 5 en ten slotte 1.</p>	
	<p><i>Opmerking</i> <i>Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.</i></p>	

Vraag	Antwoord	Scores
26	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • nummer 1 • nummer 2 	1 1
27	E	
28	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat het Duitse leger (aan het einde van de oorlog) iedereen nodig had in de strijd / veel troepen ingezet waren aan het Oostfront.</p>	
29	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – (Meer) burgers worden slachtoffer/doelwit van oorlogsgeweld. / Er worden wapens gebruikt met grote vernietigingskracht. – De economie staat in dienst van de oorlog. – Het hele land (ook wie niet kan meevechten) moet meehelpen aan het thuisfront. – De staat controleert de hele samenleving. <p>per juist antwoord</p>	1
30	B	
31	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reden tegen Soekarno: hij had samengewerkt/gecollaboreerd met de Japanners (tijdens de bezetting van Nederlands-Indië) / Soekarno had de onafhankelijkheid uitgeroepen • Deze mening speelde een rol bij de besprekingen, omdat de Japanse bezetting nog maar kort daarvoor had plaatsgevonden (en Nederland niet wilde onderhandelen met een collaborateur) / Nederland de onafhankelijkheid niet accepteerde/Nederlands-Indië niet wilde verliezen / de regering rekening moest houden met de mening van de kiezers thuis 	1 1
32	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reden tegen Soekarno met behulp van de bron: hij werd in verband gebracht met/gesteund door het communisme (omdat zijn afbeelding samen met die van communistische leiders tijdens de optocht wordt meedragen) • De portretten vormden een actueel onderwerp in de wereldpolitiek van dat moment, omdat het in de tijd van de Koude Oorlog (of een omschrijving daarvan) speelde / een oproep tot dekolonisatie betekende 	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
33	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is: Titel 1 hoort bij de kaart, want het Verdelingsplan werd in 1947 opgesteld / er waren (in 1947) nog geen bezette gebieden / Jeruzalem stond onder VN-bestuur (in 1947) / er worden twee staten afgebeeld (binnen Palestina).</p> <p><i>Opmerking</i> Alleen als na een juiste keuze een juiste verklaring volgt met behulp van de bron, mag 1 scorepunt worden toegekend.</p>	
34	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat Ben Goerion (in 1948) de oprichter/architect was van de nieuwe/onafhankelijke staat Israël.</p>	
35	C	
36	B	
37	<p>maximumscore 1</p> <p>Carter</p>	
38	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat de bron minder betrouwbaar is, omdat de president/Carter niet onpartijdig/niet objectief is/direct betrokkene was / omdat het de herinneringen van de president/Carter zijn / omdat de president/Carter zijn eigen rol mooier/groter wil maken.</p>	
39	C	
40	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deze periode staat bekend als de Koude Oorlog 1 • Het lied gaat over een (dreigende) kernoorlog/de wapenwedloop/totale vernietiging/de spanning tussen Oost en West 1 	
41	<p>maximumscore 2</p> <p>Bij deelkaart 1 hoort b (= 1920). Bij deelkaart 2 hoort d (= 1990). Bij deelkaart 3 hoort a (= 1914). Bij deelkaart 4 hoort c (= 1950).</p> <p>indien vier antwoorden juist 2 indien drie antwoorden juist 1 indien minder dan drie antwoorden juist 0</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
42	maximumscore 2 ontwikkeling 1: neemt toe ontwikkeling 2: neemt toe ontwikkeling 3: neemt toe ontwikkeling 4: neemt toe ontwikkeling 5: neemt af	
	indien vijf antwoorden juist	2
	indien vier of drie antwoorden juist	1
	indien minder dan drie antwoorden juist	0
43	D	
44	maximumscore 2	
	• nummer 3	1
	• nummer 5	1
45	maximumscore 3 Beeld 1 speelt zich af in b (= 1930-1955). Beeld 2 speelt zich af in c (= 1955-1980). Beeld 3 speelt zich af in a (= 1905-1930). Beeld 4 speelt zich af in d (= 1980-2005). Beeld 5 speelt zich af in d (= 1980-2005). Beeld 6 speelt zich af in b (= 1930-1955).	
	indien zes antwoorden juist	3
	indien vijf antwoorden juist	2
	indien vier of drie antwoorden juist	1
	indien minder dan drie antwoorden juist	0

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in het programma WOLF.
Zend de gegevens uiterlijk op 28 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

bron 1	naar: J. van Wely, Schaepman. Levensverhaal, Bussum 1954, pag. 169.
bron 2	naar: A. Kuyper, Ons program, Hilversum 1907, pag. 18.
bron 3	naar: J. van Leeuwen (e.a.), Losse artikelen over vrouwenkiesrecht, Amsterdam 1916, pag. 58.
bron 4	naar: De Waarheid, 7 november 1987.

- bron 5 naar: De Telegraaf, 26 mei 1994.
- bron 6 afbeelding 1: <http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k717126v>
 afbeelding 2: http://gabelsberger-gymnasium.de/Schule/Geschichte/ppl_GGM/images/postkarte_gallery2.jpg
 afbeelding 3: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Russian_poster.JPG
- bron 7 <http://geheugenvannederland.nl/?nl/items/IISG01:ADV1071776>
- bron 8 http://www.baruch.cuny.edu/library/alumni/online_exhibits/digital/redscare/IMAGES_LG/Muzzled.jpg of <https://www.flickr.com/photos/58668029@N03/5399520414/>
- bron 9 <http://www.geheugenvannederland.nl/?nl/items/SFA02:1006727>
- bron 10 naar: A. van der Voorst, Een stelsel onder spanning. De Sovjet-Unie onder Stalin en onder Brezjnev, Utrecht 2001, pag. 35.
- bron 11 naar: A. van der Voorst, Een stelsel onder spanning. De Sovjet-Unie onder Stalin en onder Brezjnev, Utrecht 2001, pag. 59.
- bron 12 G. Prokhorov, Art under Socialist Realism. Soviet Painting 1930-1950, Roseville East 1995, pag. 17.
- bron 13 L.J. Jordaan, Nachtmerrie over Nederland. Een herinneringsalbum (heruitgave), Amsterdam 1990, z.p.
- bron 14 naar: W. Melching en M. Stuivenga (red.), Joseph Goebbels, Hitlers spindoctor. Een selectie uit de dagboeken 1933-1945, Amsterdam 2011, pag. 233, 257, 315, 361-362 en 398.
- bron 15 D. Barnouw, Geschiedenis van Nederland 1940-1945. De canon van de Duitse bezetting, Zutphen 2010, pag. 95.
- bron 16 eigen beheer Cito/CvTE
- bron 17 <http://histoforum.net/toetsopdrachten/Truman%20Doctrine.jpg>
- bron 18 A.J.P. Taylor, Standaard geschiedenis van de 20e eeuw deel 5, Antwerpen 1969, pag. 289.
- bron 19 http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b6/UN_Partition_Plan_for_Palestine_1947.png
- bron 20 U. Neumann (e.a.), Wüstensand im Weltgetriebe. Nahostkrise in der Karikatur der Welpresse, München 1967, pag. 9.
- bron 21 naar: A. Bregman en J. El-Tahri, Israël en de Arabieren. De vijftigjarige oorlog, Utrecht 1998, pag. 148.
- bron 22 naar: <http://muzikum.eu/nl/127-4005-173147/sting/russians-nederlandse-vertaling.html>
- bron 23 eigen beheer Cito/CvTE
- bron 24 beeld 1: http://www.geocaching.com/geocache/GC373FH_der-untergang?guid=5a9eb070-7e7e-4ee2-875c-217da3423312
 beeld 2: <http://cluesforum.info/viewtopic.php?p=2367318>
 beeld 3: <http://image.tmbd.org/t/p/original/d79Zrlod5C3GQcj1QbRmty2B3kN.jpg>
 beeld 4: <http://www.saintvespaluus.com/291.htm>
 beeld 5: <http://img39.imageshack.us/img39/2070/worldtradecenter7.jpg>
 beeld 6: http://i1066.photobucket.com/albums/u401/billohara7/alamo/File28_zpsad717931.jpg